

Bijdrage tot de kennis van de vlinderfauna van de Hondsrug

door

M. P. PEERDEMAN

Van 13 tot en met 27 juli 1957 kampeerde ik met een assistent, de heer J. W. M. HEIJKE en mijn zoon Peter, in de gemeente Odoorn in Drente. Deze tijd is, buiten de tijd die nodig was om te eten en te slapen, geheel aan de entomologie besteed.

Wij hadden de tent opgeslagen aan de Borgerderweg, dat is de weg naar Assen, en wel ongeveer 10 km vanaf Emmen in de richting van Assen. Daar staat de laatste boerderij, die aangesloten is op het electrisch net. De boerderij is gelegen ongeveer in het midden van het bosgebied, doch aan de open weg, zodat er voor het licht een vrije ruimte was.

Vanaf dit punt werd gewerkt in een gebied, ongeveer omsloten door de dorpjes Klijndijk, Odoornerveen, Schoonoord, Eeserveen, Ees, Exlo en Valthe, alle vallende onder de gemeente Odoorn. Hierin ligt het laatste gedeelte van de Hondsrug. In het gebied ligt een gemengd bos van plm. 2000 ha, plm. 30 ha heide zonder struiken, voorts weiland en akkerbouwgrond en in de richting van Valthe hoogveen.

Er werd gevangen met de ML-lamp, de oppomplamp, netten, door middel van smeer en door het afzoeken van de stammen. Met de ML-lamp en de netten werd goed gevangen, met de oppomplamp veel minder. Het smeren, dat tweemaal gedaan werd, leverde niets op en het afzoeken van de stammen opmerkelijk weinig.

Het weer werkte niet mee. In de eerste week waren er vier dagen met haast onafgebroken zonneschijn, maar de rest van de dagen regende het onafgebroken of volgden de buien elkaar met tussenpozen van een half uur op. Het was echter niet koud.

De nachten waren goed en er is in 10 nachten gewerkt met de ML-lamp. Op 4 avonden liet het weer zich niet zo gunstig aanzien en daarom trokken wij er toen met de oppomplamp op uit naar de heide en ook om op de heide eens te lichten.

Vanaf de boerderij, waar de ML-lamp werd gebruikt, bevond het hoogveen zich op een afstand van plm. 5 km en de percelen heide lagen op gemiddeld 1,5 km afstand. Het dichtstbijzijnde water lag op een afstand van plm. 3 km.

In totaal werden er 170 soorten waargenomen, waarvan door ons werden gevangen en door mij geprepareerd 1149 stuks.

De vermeldenswaardige soorten laat ik hierna volgen, met dien verstande, dat waar aantallen worden genoemd, dit absolute getallen zijn, dus gezien en gevangen.

1. <i>Thymelicus lineola</i> O., 5	9. <i>Drepana binaria</i> Hufn., 1
2. „ <i>sylvestris</i> Poda, 2	10. <i>Habrosyne pyritoides</i> Hufn., 1
3. <i>Heodes tithyrus</i> Poda, 3	11. <i>Tethea fluctuosa</i> Hb., 1
4. <i>Pyronia tithonus</i> L., 29	12. „ <i>duplaris</i> L., 1
5. <i>Hyloicus pinastri</i> L., gewoon	13. <i>Lithosia quadra</i> L., 13
6. <i>Pheosia gnoma</i> F., 3	14. <i>Eilema deplana</i> L., 5
7. <i>Malacosoma castrensis</i> L., 1 e.p.	15. „ <i>lurideola</i> Zincken, 2
8. <i>Lasiocampa quercus</i> L., 2	16. <i>Pelosia muscerda</i> Hufn., 3

17. <i>Coscinia cribraria</i> L., 2	44. <i>Sterrha biselata</i> Hufn., 10
18. <i>Phragmatobia fuliginosa</i> L., 9	45. <i>Sterrha emarginata</i> L., 3
19. <i>Diacrisia sannio</i> L., 1	46. <i>Lygris testata</i> L., 3
20. <i>Moma alpium</i> Osbeck, 2	47. <i>Plemyria rubiginata</i> Schiff., 2
21. <i>Euxoa nigricans</i> L., 2	48. <i>Xanthorboë spadicea</i> Schiff., 18
22. <i>Agrotis clavis</i> Hufn., 1	49. <i>Orthonama vittata</i> Bkh., 1
23. <i>Spaelotis ravida</i> Schiff. (in verdroogde toestand op vensterbanken in leegstaande boerderij nabij Exlo, 6 stuks op 17.VII.'57).	50. <i>Colostygia didymata</i> L., 1
24. <i>Anaplectoides prasina</i> F., 3	51. <i>Lampropteryx ocellata</i> L., 1
25. <i>Diarsia brunnea</i> F., 1	52. <i>Ecliptopera silaceata</i> Schiff., 1
26. <i>Amalthes baja</i> F., 1	53. <i>Mesoleuca albicillata</i> L., 1
27. „ <i>ditrapezium</i> Bkh., 8	54. <i>Epirrhoë rivata</i> Hb., 1
28. <i>Parastichtis suspecta</i> Hb., 3	55. <i>Perizoma alchemillata</i> L., 3
29. <i>Pyrrhia umbra</i> Hufn., 1	56. „ <i>flavofasciata</i> Thunberg, 1
30. <i>Coenobia rufa</i> Hw., 1 (type)	57. <i>Hydriomena furcata</i> Thunberg, 7
31. <i>Calamia virens</i> L., 2	58. <i>Eupithecia icterata</i> Villers, 3
32. <i>Cosmia pyralina</i> Schiff., 9	59. „ <i>succenturiata</i> L., 8
33. <i>Hoplodrina blanda</i> Schiff., 5	60. <i>Calliclystis rectangulata</i> L., 2
34. <i>Celaena haworthii</i> Curtis, 1	61. <i>Ellopie fasciaria</i> L., 4
35. <i>Hydraecia fucosa</i> Freyer, 221	62. <i>Ennomos erosaria</i> Schiff., 5
36. „ <i>micacea</i> Esp., 2	63. <i>Selenia bilunaria</i> Esp., 2
37. <i>Euplexia lucipara</i> L., 1	64. <i>Epione parallelaria</i> Schiff., 1
38. <i>Trachea atriplicis</i> L., 2	65. <i>Pachynemina hippocastanaria</i> Hb., gewoon
39. <i>Procus latruncula</i> Schiff., 6	66. <i>Semiothisa liturata</i> Clerck, 1
40. <i>Apamea lateritia</i> Hufn., 4	67. „ <i>clathrata</i> L., 2
41. „ <i>ophiogramma</i> Esp., 1	68. „ <i>wanaria</i> L., 4
42. <i>Laspeyria flexula</i> Schiff., 2	69. <i>Peribatodes secundaria</i> Hb., 11
43. <i>Paracolax derivalis</i> Hb., 1	70. <i>Alcis repandata</i> L., 2
	71. <i>Boarmia roboraria</i> F., 1
	72. <i>Gnophos obscuraria</i> Hb., 1

Summary

List of the principal Macrolepidoptera taken in the neighbourhood of Odoorn (prov. of Drente) in the second half of July 1957.

Westlandgracht 175 II, Amsterdam-W.

Lasiocampa quercus L. Het is mij nu reeds herhaalde malen opgevallen, dat *quercus*-wijfjes de eieren laagvliegend over de hei afzetten. Deze komen op die manier zeer verspreid op de bodem terecht. Bij *Macrothylacia rubi* L. en *Saturnia pavonia* L., waarbij de eieren in groepjes aan heitakjes enz. worden geplakt, geschiedt de verspreiding door de rupsen zelf tijdens de groeiperioden en is daardoor niet zo effectief. Van *quercus* vind je zelden of nooit meerdere rupsen dicht bij elkaar, van de beide andere genoemde soorten meestal wel.

Hoe zet *Lasiocampa trifolii* Schiff. de eieren af?

W. J. BOER LEFFEF, Korteweg 53, Apeldoorn (med. R.I.V.O.N.).

[Op dezelfde manier als *Lasiocampa quercus*. — LPK.]